

Herec Marek Vašut o (ne)sвободе před rokem 1989 a dnes: “Orwell hovoří, že svoboda je otroctví, válka je mír, to je prostě dokonalé. Vždyť to teď žijeme!” (VIDEA CZ)

- CZ24 News | 20. února 2023

„Jak se každý režim začne stabilizovat a usazovat ve svých pozicích, tak se svoboda začne pomaloučku uřezávat. V druhé polovině osmdesátých let jsme měli více osobní svobody, než dnes. Svoboda je právo říkat lidem to, co nechtějí slyšet. Všem těm fanatikům a bojovníkům za jedinou poznanou zjevenou pravdu za sociální spravedlnost a všem wokeistům strašně chybí smysl pro humor. To chybělo inkvizici, a chybí i novodobé inkvizici,“ konstatuje český divadelný a filmový herec a dabér Marek Vašut v rozhovore so zakladatelkou Rádia Universum, moderátorkou Martinou Kociánovou.

Herectví jsem si nevybral srdcem, ale rozumem, přiznal Marek Vašut v předchozí části rozhovoru pro pořad Rada starších s tím, že právě tato profese byla pro něj bezpečným útočištěm před komunistickým režimem. Režim padl, a nejen on se musel vyrovnat s novou realitou a svými iluzemi. Dnes, po třiceti letech, znovu nabírají na síle hlasy prosazující jediné správné myšlení, a mezi lidmi, kteří nezažili nesvobodu intenzivně na vlastní kůži, překvapivě narůstá názorová nesmiřitelnost skupin a bublin, které spolu neumějí mluvit.

Viac vo videu:

Prepis videa:

Martina Kociánová: Přemýšlím nad tím, protože jsi vzpomenu mladé, jak vnímají svět kolem sebe tví kolegové, třeba mladší jenom o deset let, kteří už také v době revoluce slyšeli mnohokrát zjara zpívat kosa – vnímají svět kolem sebe reálně, nebo spíše tak, jak by ho chtěli mít? Narážím třeba na věc, která mě svého času konsternovala, kdy už lidé, kteří prožili rok 89, odmítali odjet na Karlovarský festival, pokud sponzorem festivalu bude třeba Česká zbrojovka, protože zbraně jsou fuj, ošklivoučkaté. Řekni mi, kam se poděli herci, kteří slyšeli trávu růst?

Marek Vašut: Nedokážu ti na to odpovědět, protože jsem na volné noze, nehraji divadlo, a i v České televizi hraji relativně málo. Osobně moc mladou generaci neznám, a pokud ji znám, tak dneska při práci v podstatě nemáš šanci se bavit, protože na to není čas. Vždycky se mě ptají: „Pane Vašut, nějaké veselé historky z natáčení, nějaké nové.“ A já říkám: „Žádné nové už nejsou.“ Všechno se bude vykládat o Menšíkovi, Kostelkovi a Sovákovi, protože když se třeba filmovalo, tehdy, jak se točilo na celuloid, tak pokud jsi něco roztočila ve sluníčku, tak když bylo druhý den ošklivo, tak se nemohlo pokračovat, a všechno se sešlo na snídani v devět hodin, a řeklo se, že jedenáctá rozhoduje, ale v jedenáct byli mistránkové velmi veselí, abych tak řekl, a prostě se třeba netočilo, protože Pánbůh vysoko, Praha daleko, a státní peníze se vždycky najdou. To si dneska žádný soukromý producent nemůže dovolit. Navíc digitální technika je tak dobrá, že počítač dokáže přidat sluníčka, nebo deště, takže se jde pracovat. Ano, je to profesionálnější, ale je míň srandy.

Takže, abych ti neutíkal z otázky: Protože divadlo v podstatě nehraje, tak nemám šanci se stýkat ani mimo práci. Nedokážu ti na to úplně odpovědět, ale určitě v tom hraje roli to, co jsem říkal, že oni nevyrůstali pod tím tlakem, jako my, že jsou prostě dvě pravdy, jedna pro doma a jedna pro veřejnost, a abys nežila v kognitivní disonanci, nebo v nesouladu s tím, co si myslíš, tak mluvit veřejně v podstatě znamenalo stát se disidentem. Jinak spousta z nás žila v tom, čemu se říká vnitřní emigrace, což myslím, že dneska taky jednoznačně nastupuje.

Martina: Chtěla jsem se tě zeptat proto, že jsem v nějakém tvém rozhovoru narazila na to, že říkáš, že tě tato doba, kdy mladí lidé považují jakýkoli jiný názor za fake-news, připomíná tvůj rozhovor s učitelem marxismu-leninismu na škole, kdy ti říkal: „Soudruhu Vašute, můžeme spolu diskutovat o čemkoli, ale ne o vedoucí úloze KSČ.“ Už zase existují témata, o kterých se z pudu sebezáchovy nediskutuje?

Marek Vašut: Zcela jednoznačně, vždyť to vidíme dnes a denně, že je to: „Nihil novum sub sole“, nic nového pod sluncem. Já dnes považuji devadesáté roky skutečně za v podstatě ne návrat k normálu, ale návrat k nenormálu, kdy deset let skutečně panovala naprostá otevřenost v názorech, nikdo se nebál vyjadřovat jakýkoliv názor bez toho, že by se musel obávat o nějaké reperkuse, ať už třeba jenom nepříjemnosti, nebo dokonce ztrátu zaměstnání. Ale ta doba byla trošku vymknutá z kloubů a svoboda vytryskla nekontrolovatelně. Ale tím, jak se každý režim začne stabilizovat a usazovat ve svých pozicích, tak se svoboda začne pomalounku uřezávat. A paradoxně, co se třeba osobních svobod týče, tak v druhé polovině 80. let, pokud v tom člověk uměl plavat, a my jsme v tom uměli plavat, a uměli jsme švejkovat, režim už neměl sílu, takže osobní svobody bylo určitě víc. Každý dnes ví, jaká jsou tabuizovaná témata: Jsou to ta, která po člověku vyžaduje dnešní doba, myslím, to každý zná. třeba genderismus.

V roce 89 jsem si říkal, že je to návrat k normálu, tedy ke kapitalismu, k sociální nerovnosti, velkým rozdílům v příjmech, a nutnosti se postarat sám o sebe - což s sebou nese svoboda

Martina: Mluvil jsi o tom, jak v devadesátkách proniklo slunce skrze škvíru, a osvítilo skutečně většinu koutů. Užil sis devadesátky? Obecně se říká, že kdo si na devadesátky pamatuje, tak je neprožil.

Marek Vašut: Rozumím. Částečně určitě. Třeba si vzpomínám na první záchvěv toho, kdy jsem tušil budoucnost, mohlo to být někdy koncem listopadu, začátkem prosince 89.

Martina: Takhle záhy?

Marek Vašut: Kdy jsem byl na nějaké akci herců Národního divadla, a stáli jsme na Václavském náměstí v půlkruhu pod svatým Václavem, a společně se tam zpívalo Jednou budem dál. A já jsem se ze své pozice skeptika díval na ty rozzářené tváře, na ty nadšením euforicky planoucí zraky, jak zpívají Jednou budem dál, a už všechno bude krásný, na to, jak s námi zpívali občané, a říkal jsem si: „Uvidíme, jak vám budou planout oči, protože tohle je prostě návrat k normálu, to znamená návrat ke kapitalismu a k sociální nerovnosti, kterou s sebou nese. K tomu, že budou výrazné rozdíly v příjmech, a tak dál a tak dál - všechno, co s sebou svoboda nese. Takže přibude zodpovědnost a nutnost postarat se sám o sebe, nespolehat se na stát.“ Protože mě už v té době bylo jasné, i ohledně mnoha mých kolegů, že jestli něco očekávají od nové doby, tak jsou to pouze benefity, ale ne i povinnosti, a mnohdy ne sociální nejistoty. Protože pro mnoho mých kolegů, podle mě, v té době to bylo: Hlavně ať si můžeme hrát, co chceme, a ať nám do toho nikdo neklá, ale ať nám pořád dává peníze. Neuvedomovali si, co to s sebou přinese.

Martina: Soukromá divadla, soukromé produkce.

Marek Vašut: A to znamená i to, že...

Martina: ...najednou nemůžeš hrát, co chceš, protože musíš hrát to, na co přijdou lidi.

Marek Vašut: Na co přijdou lidi.

Martina: Sartre moc nefrčí, co? A v devadesátkách určitě nebyl nejnavštěvovanější.

Marek Vašut: Ano.

Martina: Takový vhléd jsi tehdy měl? Sotva třicátník, a už tak skeptický?

Marek Vašut: Tak pro skeptika to není nic těžkého.

Martina: Říká se, že skeptik je blíže pravdě, ale optimista má zase veselejší život.

Marek Vašut: No samozřejmě. Má veselejší život, ale dobře víš, že platí stará pravda, že optimismus je pouze nedostatek relevantních informací, čili skeptik je mnohem spíš realista. Ale chápu, že realismus v očích optimisty je těžký skepticismus.

Komunismus a kapitalismus směřují ke stejnému cíli, protože jsou založeny na uspokojování konzumních potřeb. Protnou se jako přímky v nekonečnu a přeberou od sebe navzájem to nejhorší

Martina: Když už jsi v 89 měl tento vjem, tak co pak s tebou o rok později udělala Amerika? Ty jsi dostal v devadesátém roce stipendium, studoval jsi na prestižní herecké škole Lee Strasberga v New Yorku. Byl Vašut, před tímto ročním pobytem, a ten, který se potom vrátil, jiný?

Marek Vašut: Samozřejmě, já jsem si tam uvědomil, že jsme tady, v tom našem bolševickém kritizovaném koloniálním ghettu, měli o Americe spoustu iluzí, ať už s kladným, nebo minusovým znaménkem. Co mě tam ohromilo a strašně se mi líbilo, že to je společnost pro dospělé lidi, která jim dává šanci se uplatnit. Byla to ještě reaganovská Amerika, to musíme dát před závorku, Amerika, která se nezbláznila ze všech nesmyslů, které dneska od nich planou. Ještě nebyla probuzená - woke - ještě to byla stará dobrá reaganovská Amerika.

Martina: A rovnou ti do toho zakomponuji otázku: Jak se proměnila Amerika, do které se občas vracíš?

Marek Vašut: Nevracím. Byl jsem tam naposledy před deseti lety, a bylo to cítit ve vzduchu. A dneska, přiznám se, pokud by se něco nestalo na nebesích, a nemusel jsem tam jet pracovně, tak už se mi tam rozhodně nechce, protože to, co se tam dneska děje, je pro mne strašlivé zklamání. Já jsem se poté, co jsem tam půl roku žil, vrátil jako největší fanoušek Ameriky, ale dneska je to jedno z mých největších zklamání.

Martina: Co se ve tvých očích tak proměnilo?

Marek Vašut: Wokeismus. To, jakým způsobem to probíhá, je podle mě velkou měrou vinou sociálních sítí, a Amerika se rozdělila na dva nesmiřitelné tábory. Prostě to, co jsem tam vždycky obdivoval, pragmatismus, že se lidem daří uskutečnit americký sen a vypracovat se z ničeho, to už se dneska určitě nedaří tak, jak se to dařilo dřív. Určitě tam nebyla taková propojenost korporací s vládou, to se strašně v posledních letech zhoršilo.

Vzpomínám na učitele marxismu-leninismu, od kterého jsem poprvé slyšel teorii konvergence.

V 70. letech nějaký americký sociolog přišel na to, že sovětský a americký systém přes všechny ideologické rozpory jsou si v zásadě velmi podobny, protože jsou to konzumní společnosti, jejichž cílem je uspokojovat konzumní potřeby svých obyvatel. Jsou zatím na jiném levelu. A podle zákonů matematiky, jak říkal, se dvě přímky dříve nebo později v nekonečnu protnou, protože cíl obou těchto společností, jak americké, tak sovětské, je v podstatě identický, takže se tyto systémy budou přibližovat, pokud nedojde k válce, a budou od sebe přebírat, budou konvergovat. A v životě mě nenapadlo, že tyto dva systémy od sebe navzájem přeberou neomylně to, co na nich bylo nejhnusnějšího, nejhoršího. Že se do sovětské sféry přelije ten nejhorší, nejobludnější žraločí kapitalismus se všemi negativy, co s sebou přináší, a že Amerika, a Západ, neomylně přebere to, co neuměl, to znamená fyzlování, totalitní myšlení, všechno to, co nám bylo odporné, když jsme byli sovětskou kolonií, protože to slouží k lepšímu ovládnutí mas. A to si samozřejmě elity na Západě uvědomily, a neomylným způsobem adoptovaly to nejhorší ze sovětského režimu.

Martina: Když jsi tam byl v devadesátém roce, ještě v reaganovské Americe, jak jsi zdůraznil, tak my jsme se na Ameriku zpoza plotu dívali jako na etalon svobody. Byla i tehdy ještě taková?

Marek Vašut: Myslím, že ano, v mých očích tehdy jo, protože jsem přece jenom ještě věděl velmi málo o americké historii. Ale ano, v porovnání se sovětským systémem to byl jednoznačně etalon svobody. Ale každý režim je dílo člověka, a až v nebi to bude Boží vláda. Takže každý lidský politický systém je nedokonalý.

V New Yorku jsem studoval u Lee Strasberga, který se považoval za žáka Stanislavského a učil nejotročtější způsob socialistického realismu

Martina: Ty sis v New Yorku přivydělával jako číšník. Tady jsi hrál v Národním divadle, a tam jsi byl pingl.

Marek Vašut: Člověk nesmí zapomenout, že naprostá většina amerických herců pinglovala. To byla právě jedna z iluzí. Tam člověk poznal, co to je být hercem, protože tam v té době neexistovala státní divadla. Nevím, jak je to dneska, tehdy, v roce 90, existovalo v Americe jediné divadlo, které bylo, sice ne státní, ale města, a to bylo v Houstonu, v Texasu. Jinak si každé divadlo na sebe musí vydělat čistě vstupným, nebo nějakými lehce granty u nejrůznějších nadací. Ale něco jako „Národní divadlo“, nebo „Vinohradské“? Jak říkám, tehdy v roce 90 existovalo jedno divadlo, které žilo z městských peněz, aspoň mi tak bylo řečeno, a to bylo divadlo v Hustonu.

Martina: To znamená i Metropolitní žije jenom ze sebe?

Marek Vašut: Samozřejmě. Spousta herců se živí takto, protože pinglování má jednu velkou výhodu, že ve chvíli, kdy dostaneš roli, odevzdáš zástěru, protože víš, že tě nějaký herec, který zrovna přestal mít práci, nahradí. A je to komunikace s lidmi. Když přijdeš do Hollywoodu, můžeš si být jistá, že každý, kdo ti čepuje benzín do auta, je tak zvaný wannabe, herec v očekávání, v naději. Herci v naději, že to jednou přijde. A když nepracují, tak na sobě velice tvrdě pracují, aby při příštím castingu uspěli.

Martina: Platí si kurzy a...

Marek Vašut: And there is no business like showbusiness, velice tvrdá záležitost, Přesně to, co jsme si my herci tady nedokázali představit, protože jsme všichni žili ze státních peněz.

Martina: Herecká škola Lee Strasberga je prestižní, a tys měl to štěstí, že jsi tam mohl rok studovat.

Marek Vašut: Bylo to štěstí. Na tom jsem si pracoval. Ale důležité pro pochopení je, že se tam nedělají žádné talentové zkoušky, i když je to škola, kde, můžu říct, že moji kolegové byli Marlon

Brando, Marilyn Monroe. Herectví se třeba učilo v učebně s nápisem „Marilyn Monroe“. Tam se žádné talentovky nedělají, je zajímavá, jestli máš peníze na školné. Máš? Chceš tady být? Jsi přijat. Studuj. Protože v New Yorku je patnáct dalších hereckých škol. Promiň, jestli jsem tě....

Martina: Ne, ne, jenom si tak říkám....

Marek Vašut: Prestižní? Ne. Máš-li na to, kdokoli.

Martina: Snažíš se, aby role byla na jistotu? Saháš dnes, jestli se to dá takhle vůbec pojmenovat, do hereckého šuplíku s nápisem „New York“?

Marek Vašut: Ještě se vrátím k Strasbergovi. Do New Yorku jsem přijel na vandr pro paradoxy. Proč jsem si vybral školu Lee Strasberga? Protože byl u nás známý i v 60. letech. A když slyšíš, že tam studoval Dustin Hoffman, Marlon Brandon – a vlastně to byla jediná herecká škola, kterou jsem znal. Čili jsem si zažádal o stipendium do této školy, ale netušil jsem tehdy, že Lee Strasberg sám sebe považoval za žáka Stanislavského a učil se tam.

Martina: Prožívání.

Marek Vašut: Ten nejotročtější způsob socialistického realismu, což jsme my v Praze na DAMU, kde se oficiálně podle téhle doktríny učilo, už nezažili. Já jsem musel přijet do Ameriky, abych na této škole paradoxně zažil naprosto ryzí, čistokrevný, kvintesenciální socialistický realismus, což znamená, že pro mne byla tato škola samozřejmě toxická.

V New Yorku jsem na ulicích zažil barevnější divadlo než na herecké škole. A dělal jsem pingla v restauraci Kalinka

Martina: To je, jako když jedeš do Indie, a guru, za kterým jedeš, je zrovna v New Yorku...

Marek Vašut: Chodit po ulicích v New Yorku, do nebezpečných čtvrtí, kde žijí na ulici menšiny, bylo mnohem větší, barevnější divadlo než to, co mě učili na té škole. Čili já jsem dostal podmíněčné vyloučení, protože jsem byl největší absentér. Mnohem větší divadlo, víc vzrušující bylo na ulici. V New Yorku je dvacet různých měst v jednom. A ještě k pinglování: Rozumíš, z té bolševický klece přiletíš na úplně jinou planetu – no a kde myslíš, že jsem pingloval? Dostal jsem lano do restaurantu Kalinka.

Martina: Kalinka, to zní hrdě.

Marek Vašut: Russian cuisine. Dostal jsem lano, protože je zajímavé, že umím rusky a rozumím francouzským vínům. Takže říkám: „To snad není možný.“

Martina: Takže jsi šel do New Yorku studovat Stanislavského, a vydělával sis v ruské restauraci. Tak tomu říkám umění paradoxů v devadesátém roce.

Marek Vašut: Je to umění paradoxu. Potřebuješ peníze, tak musíš, marná sláva, spolknout i to, co ti není dáno přímo pod nos.

Martina: Takže v New Yorku jsi studoval jakožto voyeur, a kromě toho jako číšník. To jsi tedy asi nestudoval moc New York, ale ruskou menšinu. Ale říkám si, jestli jsi pochopil Ameriku a Američany, třeba když jsi čtvrt roku režíroval amatérské divadlo v Missouri?

Marek Vašut: To je dobrá otázka. Když jsem tam byl pár měsíců, tak jsem si myslel, že rozumím všemu. Říkal jsem si: „Tohle je neuvěřitelně rozmazlená země.“ Co se konzumu týče. Protože jsi

přijela z Československa, kde v samoobsluze byly dva druhy sýrů, jeden tvrdý, jeden tavený, a teď přijdeš do normálních potravin na rohu, a tam mají patnáct druhů jenom čedaru. Neuvěřitelný. „Ten blahobyť vám úplně vymyl mozky.“ A všimla sis třeba toho i ve škole, jak lidi nebyli zvyklí improvizovat, což pro Čecha většinou v té době nebyl problém.

Martina: Základ přežití.

Marek Vašut: Měli problém myslet mimo krabici, out of the box. Takže jsem si během prvního čtvrt roku myslel, že rozumím všemu. A když jsem tam za rok musel platit daně, tak jsem velmi zpokorněl, a uvědomil jsem si, že nerozumím ničemu. Protože tato společnost toho materiálního blahobytu s sebou na první pohled nese zase ty věci, se kterými my jsme tady vůbec nemuseli počítat.

Třeba, že je to společnost pro dospělé lidi, musíš se o sebe starat, a že pečení holubi tam do huby nelétají. A uvědomil jsem si, že to je společnost, která je výborná, když jsi mladá, zdravá, a daří se. Potom se sakra daří. Ale pokud jsi stará a nemocná, a peněz jsi moc nevydělala, tak je to sakra tvrdý. A pokud nemáš dobrou pojistku a nedej bože nějakým fatálním způsobem neonemocníš, tak je to na prodej domu nebo bytu, protože doktor je tam ztraceně drahý. Je to prostě tvrdá společnost.

A člověk si uvědomil, jak to, s čím v socialismu pohrdal, že se stát stará, protože stát se staral, sice to bylo často nekvalitní, tak a tak, ale zvykl jsi si prostě na opatrovnictví státu. A protože jsem tehdy byl mladý a zdravý, teď jsem sice pořád celkem zdravý, ale už starý, tak teprve po roce jsem si začal uvědomovat, jak se tam spousta lidí třeba bojí o to, aby neztratili práci, protože jsem to zažil.

Teprve až po roce, když jsem v New Yorku končil, a měl jsem cestu k postgraduálu v Missouri, jsem bydlel u jedné kamarádky, která měla třípokojový byt, a nechávala mě v pohodě bydlet zadarmo v jednom pokoji – bylo to jenom na čtrnáct dnů. Ale po týdnu mi řekla: „Marku, sorry, dneska mě vyhodili z práce, a já ty pokoje musím pronajmout oba dva, abych si udržela byt. A tam to není tak, jakože neplatíš nájem, a taháš se s magistrátem, nebo družstvem pět let, jestli tě můžou vyhodit, nebo nemůžou. Tam nezaplatíš dva nájemy a přijde prostě policie.“

Martina: A jdeš.

Marek Vašut: Je to část policie, která se stará jenom o to, aby vyhazovala neplatiče z bytu. Přijdou, seberou ti tvých pět švestek, a vyhodí tě na ulici. Nazdar.

Nikdy mě nenapadlo zůstat v Americe, protože by to znamenalo začít od píky. A tady jsem už byl známý

Martina: Napadlo tě někdy, že bys tam zůstal?

Marek Vašut: Ne, nikdy.

Martina: Asi bylo lepší být, i když na malém letišti, velkým Markem Vašutem...

Marek Vašut: Mně už bylo třicet, a byl jsem doma známý, měl jsem už odpracováno. Tam by to znamenalo začínat absolutně od píky. Jsem moc velký lenoch, nemám na to dost velké ambice.

Martina: Pravděpodobně kdybys tam zůstal, nezahrál bys s Tomem Cruisem v Mission Impossible.

Marek Vašut: Nikdy nevíš. Ale taková šance je opravdu ve zlomcích promile. Sami Američané mají přísloví, že je lepší být velkou rybou na malé pánvičce než naopak sardinečkou.

Martina: Přesto všechno tě to samozřejmě ovlivnilo. S jakou vizí ses vrátil ze Spojených států domů?

Že začneš podnikat? Že si otevřeš salón, že budeš víc hrát? Že změníš dosavadní život, a budeš dělat reklamu? To všechno sis přinesl?

Marek Vašut: Ano. Do Národního divadla jsem se vrátil s tím, že asi u toho zůstanu, protože nebyl důvod odejít. A hned jak jsem se vrátil, dostal jsem hlavní roli, kde jsem hrál s panem Kemrem, se kterým jsme si tehdy velmi rozuměli. No jo, ale on ani ne do roka, potom co onemocněl, velice rychle odešel. A když zemřel pan Kemr, tak mě ostatní repertoár až tak nelákal. Já jsem strašně rád hrál hru, asi nejraději v životě, co jsem kdy na jevišti hrál, a to Tajné peníze, tajná láska – naprosto cynická komedie Johanna Nepomuka Nestroye o tom, jak se za peníze dá koupit opravdu všechno. A právě s panem Kemrem jsme si užili báječné srandy. Ale jak velice rychle umřel, tak jsem si řekl, je mi dvaatřicet, a bez hořkosti jsem z Národního divadla odešel. Navíc to bylo koncem roku 92, třicet let to bude, a už tehdy začaly ještě do Československa přijíždět cizí produkce, protože jim bylo jasné, že tady jsou dovednosti, že tady jsou velice schopné filmařské týmy, a jsou tady úžasné lokace, hrady, zámky, Staré město...

Martina: ...a levně.

Marek Vašut: A levně, tenkrát. V tehdejší době ještě neuvěřitelně levně. Jestliže dneska to tady mají levnější, dejme tomu, o třetinu, tak tehdy to měli levnější desetkrát. A věřil jsem tomu, že se svou angličtinou, kterou v mé generaci tehdy uměl skutečně málokdo, pracovní příležitosti dostávat budu. A nedělal jsem si iluze, že to je kvůli mému herectví, prostě bude to kvůli mé angličtině. A to se mi splnilo. Takže jsem s lehkým srdcem odešel z Národního divadla, prožil jsem tam sedm hezkých sezón, a jsem na volné noze.

Z Národního divadla jsem po revoluci odešel jako první. Ale historicky první, kdo odtamtud odešel, byl Miroslav Horníček

Martina: Říká se, že z Národního divadla se neodchází, a už vůbec ne na volnou nohu. Pan Kemr by asi nikdy neodešel.

Marek Vašut: Ne, to byl starozákoník, pro kterého to byl Olymp, do kterého se přichází, a odchází se jenom nohama napřed. Ale nebyl jsem první. Víš, kdo byl první?

Martina: Nevím.

Marek Vašut: Skutečně byl první, byl, myslím, přede mnou jediný. Myslím, že v 19. století přicházeli a odcházeli, protože Národní divadlo ještě hodně pracovalo na principu samofinancování. Ale od dob 1. republiky byl, myslím, prvním člověkem, který dobrovolně, v rozkvětu svých pracovních sil, odešel z Národního divadla – Miroslav Horníček.

Martina: Vážně?

Marek Vašut: Myslím, že v šestapadesátém, pětapadesátém odešel za Werichem do ABC. A byl tehdy asi rok členem Národního divadla.

Martina: To je dobrý předskokan, vid?

Marek Vašut: To je dobrý předskokan. Po mně už se strhla lavina. Odcházeli Munzar, Hlaváčová, a tak dál a tak dál.

Martina: To bylo vlastně z důvodů uměleckých, zatímco ty jsi šel za příležitostmi. Není-liž pravda?

Marek Vašut: Ano.

Martina: Volná noha, to zní lidem obecně svobodně, ale ne každý ji unese. Vím to z vlastní zkušenosti, že to zní svobodně, ale někdy je to mnohem více zotročující než být pod penzí. Ale tobě se to naplnilo. Ty jsi tady vzpomenu, že jsi si nedělal iluze, že to je z jiného důvodu, než že umíš angličtinu, ale ty taky umíš velice dobře francouzsky, rusky, domluvíš se německy, italsky i španělsky...

Marek Vašut: Základní konverzace.

Martina: Ale přesto všechno, myslíš, že tě k rolím jako Mission Impossible, Liga výjimečných, nebo Česká spojka, skutečně predisponoval jenom jazyk?

Marek Vašut: A pak je to moje fysis, že tyto role většinou jsou. Byly tam role akčnějších chlapíků, ke kterým se ti, v uvozovkách, nesmyslím to pejorativně, Hamleti nehodí. Takže jedno s druhým.

Když herec pobíhá po jevišti na podpatcích a v růžovém trikotu - to není důstojné zaměstnání pro dospělého muže

Bez rady starších, nebo se jim také říkalo rada moudrých, poradní sbor, se neobešel prakticky žádný přírodní národ. Nebylo na škodu, když mladickou výbušnost ředili a mírnili názory těch, kteří zažili své. Proto název tohoto pořadu - Rada starších. Mým hostem je muž, kterého byste rozhodně mezi kmety neřadili, ale věkem a zkušenostmi je tady správně. Ostatně už několik let objíždí Česko se svojí show „Káťa a krokodýl, aneb 50 let v showbusinessu“. Káťa a krokodýl je totiž první film, ve kterém se, coby pětileté pachole, objevil, což znamená, že je na jevišti více než pětapadesát let. Po rolích dětských sígrů ho proslavil film Pěsti ve tmě, a pak přibýly další: detektiv, záchranář v sanitce, svůdník Pažout v Románu pro ženy. Pozoruhodné je, že z více než stovky filmů, které natočil, je pravděpodobně více těch, které natočil v zahraničí: Mission impossible, kde si zahrál po boku Toma Cruise, objevil se také vedle Antonyho Hopkinse v České spojce, Liga výjimečných, seriál pro děti Planeta Duna, Van Helsing. Navíc navzdory image záporného hrdiny vydal také sbírku básní s názvem Humanet. Mým hostem je herec, fotograf, výtvarník a také majitel velmi neotřelých názorů, Marek Vašut.

Viac vo videu:

Prepis videa [TU](#).

Korporace se spojují s vládami, aby ovládly veřejný prostor. Orwell říká: Svoboda je otroctví, válka je mír. A to teď žijeme

Porevoluční stáž ve Spojených státech dala Markovi Vašutovi možnost ochutnat, jak říká, společnost dospělých lidí, kteří se musejí umět postarat sami o sebe, protože jim nikdo nedá nic zadarmo. Šlo tak nejen o profesní stáž, ale o zkušenost, která ovlivnila i jeho pohled na života doma, a nejspíš i přispěla k rozhodnutí opustit jistotu angažmá v Národním divadle, o kterém platilo, že odtud se přece neodchází, a živit se na volné noze, často účinkováním ve filmech zahraniční produkce.

Viac vo videu:

Prepis videa [TU](#).